



In de schijnwerper:

Duurzame samenwerking in RMC regio “West-Kennemerland”, contactgemeente Haarlem

In de RMC regio Zuid-Kennemerland en IJmond (“West-Kennemerland”) draagt een nauwe samenwerking tussen het RMC en de afdelingen Werk en Inkomen van de Gemeenten, bij aan zorg voor (kwetsbare) jongeren. Die samenwerking kent al een lange geschiedenis. Sinds 2011 worden er allerlei initiatieven uitgevoerd en aanpakken ontworpen om jongeren te helpen.

Hanneke van der Meer, beleidsadviseur bij de gemeente en RMC-coördinator, en Frans van Buren, beleidsadviseur bij de gemeente Haarlem op de afdeling Werk en Inkomen, vertellen erover.

1. De oorsprong: waar het begon & de mijlpalen

Hanneke van der Meer vertelt: “Ongeveer 10 jaar geleden was er het jongerenloket. Daarbij waren verschillende partijen, zoals het UWV, RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie), MBO en Werk en Inkomen van de centrumgemeente Haarlem betrokken. Wat we zagen was dat jongeren bij het loket aanklopten op het moment dat ze geen baan hadden. Het RMC ging toen op zoek naar manieren hoe we al eerder jongeren konden helpen om aan een baan te komen of hen op te leiden. Dat was de basis van de samenwerking”. Toen in 2009 het landelijk convenant voor voortijdig schoolverlaters afgesloten werd en enkele jaren later de aanpak jeugdwerkloosheid werd ingevoerd, bleek de basis voor een dergelijke samenwerking naar arbeidsbemiddeling van jongeren al aanwezig.

Het Jongerenloket oude stijl is al enige jaren omgezet in de vorm van de samenwerking op het Werkplein, met bijvoorbeeld het Jongerenteam van de afdeling Werk en Inkomen, UWV en RMC. Die samenwerking is er ook in Beverwijk op het Werkplein.

Zo is in de loop der jaren heel wat expertise en ervaring opgebouwd met de diverse doelgroepen jongeren.

Bij de lancering van de landelijke vervolgaanpak Jeugdwerkloosheid in 2016, sloot Frans van Buren aan. Hij werd gevraagd om binnen de gemeente het project rondom jeugdwerkloosheid verder te leiden. Zo gingen Frans en Hanneke samen werken. Ze leidden een werkgroep om te kijken wat ze voor deze doelgroep jongeren verder konden realiseren. Voor Hanneke en Frans ging het daarbij steeds om de vraag: hoe kunnen we jongeren een passende plek geven, een structurele kans om mee te doen in de samenleving, door middel van scholing, een leer-werkbaan, werk of dagbesteding. Duurzaamheid speelt daarin een belangrijke rol. “We vinden het belangrijk om te investeren in deze doelgroep, zodat ze ook aan het werk *blijven*”, vertelt Hanneke.

Jongerenteam Werk en Inkomen en RMC

Zo vindt er veel afstemming plaats tussen het ‘jongerenteam’ van de afdeling Werk en Inkomen Haarlem en het RMC / RBL Leerplein. Hiermee wordt getracht iedere jongere die er toe in staat is te begeleiden naar werk of (verdere) scholing. Ook als de jongere toch afhankelijk is geworden van een uitkering Participatiewet.



De jongeren die afkomstig zijn van het VSO/PRO en Entree onderwijs worden opgepakt via multi-disciplinaire overleggen en uitstroomtafels, met ook de specifieke inzet van re-integratiepartners. Alle betrokken partijen proberen zoveel mogelijk VSO/PRO/Entree jongeren (al dan niet met extra begeleiding) direct en zo vroeg mogelijk op de meest passende route naar vervolgopleiding, leer/werktrajecten, werk of dagbesteding te plaatsen. Door de gezamenlijke en preventieve aanpak wordt uitval zoveel mogelijk voorkomen.

Breed instrumentarium

In de afgelopen jaren zijn er in de regio verschillende instrumenten specifiek voor jongeren ontwikkeld. Bijvoorbeeld de jongeren vouchers, een eenmalige subsidie van 1500 euro voor een werkgever die een jongere aanneemt en langer dan 6 maanden van werk blijft voorzien. Daarnaast wordt er gebruik gemaakt van het traject van de EVC's (Erkenning Verworven Competenties). Deze trajecten leiden tot diploma's vakbekwaamheid, die erkend worden door de meeste branches. Hierdoor komen jongeren makkelijker aan een (andere) baan.

Naast de EVC's benadert het RMC ook actief werkgevers in overleg met jongeren die daar aan het werk zijn zonder diploma's. Zij worden gevraagd of ze willen investeren om de jongeren die op dat moment bij hen aan het werk zijn, te helpen met een opleiding om zo een diploma te verwerven. Hierdoor zijn de jongeren dan geen voortijdig schoolverlater meer.

Een ander instrument is het scholingsadvies. In de zoekperiode bij aanvraag van een uitkering Participatiewet, krijgen jongeren een scholingsadvies. Van de 525 scholingsadviezen die in de afgelopen jaren gegeven zijn, heeft ruim 70% van de jongeren een vervolgtraject, waardoor ze niet langer afhankelijk zijn van een uitkering.

De jongere staat centraal en doet en denkt zelf mee

De Gemeente Haarlem bijvoorbeeld betreft jongeren ook zelf bij de plannen die gemaakt worden. Zo is een jongerenorganisatie in Haarlem gevraagd om informatiebijeenkomsten te organiseren over vervolgopleidingen en werkkansen voor jongeren. Frans: "zo proberen we aan te sluiten bij de behoeften van jongeren. Tijdens de bijeenkomsten kunnen zij zelf mee denken, praten en doen."

2. Succesfactoren: wat heeft geholpen?

Budgetten beheren vanuit het uitgangspunt dat de behoefte van de jongere centraal staat

Het is belangrijk om de behoefte en de mogelijkheden van jongeren voorop te stellen. Dat stelt je in staat om keuzes te maken die over de grenzen van je eigen domein heen gaan. Het voorkomt vasthouden aan uitspraken als 'daar ben ik niet van'. Bovendien streeft de RMC regio ernaar om budgetten zo breed mogelijk in te zetten. Steeds staat de vraag centraal: hoe kunnen we met dit budget zoveel mogelijk jongeren uit verschillende groepen bedienen? Op deze manier lukt het om naar de budgetten te kijken als middel en letterlijk met *out of the box* oplossingen te komen voor trajecten die om maatwerk vragen. Tegelijk is dit, doordat de financiering uit verschillende budgetten komt, ook een uitdaging.



Inzet voor jongeren

In de loop der jaren heeft de regio een breed instrumentarium ontwikkeld om kwetsbare jongeren te ondersteunen. Hanneke vertelt: “Wanneer het lukt om nu jongeren aan een mooie leerwerkplek te helpen, is dat een investering in zijn of haar toekomst.” Het blijft een uitdaging om de waarde van preventie uit te drukken in financiële termen. Bovendien ben je als gemeente ook afhankelijk van de politieke wind die er waait. Het helpt in elk geval de projecten steeds door een duurzame bril te bekijken, merken de betrokkenen. Zo benadrukken ze regelmatig dat de interventies niet alleen één jongere helpen, maar hopelijk ook een cyclus doorbreken, doordat een traject ook impact heeft op de thuissituatie, op broers en zussen.

Op alle niveaus worden mensen meegenomen in dit gedachtegoed. Zowel in de uitvoering als op bestuurlijk niveau. Daarbij helpt het dat de inzet voor jongeren een van de speerpunten van beleid is en de wethouders in de RMC regio zich inzetten voor de doelgroepen jongeren.

Investeren in de onderlinge relaties om de samenwerking te bevorderen

Door een lange samenwerking binnen de RMC regio zijn er inmiddels goede relaties opgebouwd. Mensen weten elkaar goed te vinden en problemen bij jongeren kunnen snel gesignaleerd worden. Zo is er een aanspreekpunt en een partij die alles in beeld blijft houden om te voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen.

3. Vervolgstappen: wensen en uitdagingen voor de toekomst

Zoeken naar nieuwe kansen voor financiering

De financiering van trajecten blijft een uitdaging. Hanneke: “we proberen niet alleen breed te kijken hoe we budgetten kunnen besteden, maar zoeken ook manieren om bij andere maatschappelijke initiatieven aan te sluiten om zo bredere bronnen van financiering te kunnen aanboren.” Zo is men bijvoorbeeld binnen de Gemeente Haarlem bezig met een groot project rondom duurzaamheid. Het RMC zoekt daarbinnen naar kansen voor ongeschoolde medewerkers.

Match tussen het aanbod van werk en jongeren

Het vinden van de juiste match tussen het aanbod van werk en jongeren blijft een uitdaging. Frans: “Het is onze wens dat werkgevers meer betrokken worden in het afstuderen van jongeren. Zo hopen we een betere afstemming te maken tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Daar is al wel een beweging in gang gezet, maar dit mag nog sterker.”

Een andere wens is om mogelijk coaches in te zetten. Zo kunnen jongeren ook in hun thuissituatie ondersteund worden. Bovendien kan dat een positief effect hebben op andere gezinsleden.

Hanneke sluit af met de ambities voor jongeren in de RMC regio: “Ik hoop dat we over een aantal jaren voor elke jongere, die dat wil en ondersteuning nodig heeft, een kans kunnen creëren om door middel van een passende werkplek. Streven is dat alle jongeren kansen krijgen om zich te ontplooiën en volwaardig mee kunnen doen in de samenleving.”